

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

6, K, 20

7/9227

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/4271
KONU : Yazılı Soru Önergesi

24/11/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01.10.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0. GNS.0. 10.00.02 -7/9227-15507/ 33648 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Ankara Milletvekili Yılmaz ATEŞ' e ait 7/9227 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş 7/9227 (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi

Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Yılmaz ATEŞ
Ankara Milletvekili

Esas no : 7/9227

Elazığ ilimiz, sahip olduğu tarım potansiyeli ve ürün yapısıyla hem bölge hem de ülkemiz açısından önemli bir tarım merkezidir. Ülkemizin pek çok yerinde olduğu gibi Elazığ' da da çiftçilerimiz, sulama kooperatiflerinin elektrik borçları nedeniyle elektrik kesintileriyle karşı karşıya kalmış, elektrik kesintileri nedeniyle sulama yapılamamış, çiftçinin ürünü tarlada kurumuştur. Elazığ tarımının can damarı olan Uluova mevkiinde bulunan yaklaşık 30 köy ve geçimini tarımdan sağlayan 60 bin vatandaşımız susuzluk nedeniyle büyük zarar görmüştür. Bununla birlikte Kuzova'da yapımı devam eden ve 25 yıldır kasıtlı ve yanlış uygulamalar nedeniyle bitirilmediği iddia edilen sulama projesinin bir türlü tamamlanamaması Elazığ tarımının en büyük sorunlarından biri olarak durmaktadır Söz konusu proje kapsamında yapımı planlanan kanalların büyük bir bölümünün bitirilmediği, bitirilenlere de su verilmediği belirtilmektedir. Bölge halkının umutla beklediği bu sulama projesinin bir an önce tamamlanması hem bölge hem de ülke tarımı için büyük önemdedir.

Tarımsal girdilerde yaşanan ve yüzde yüzleri bulan artışlar, ürün fiyatlarının yerinde sayması, ekonomik kriz gibi sorunların yanı sıra tarım alt yapısındaki yetersizlikler Türk tarımını büyük bir çöküşün içine sürüklemektedir.
Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) Elazığ'da elektrik borcu bulunan sulama birliği ve çiftçi sayısı nedir? Toplam borç miktarı nedir? Bu borçlar hangi tarihleri kapsamaktadır?

SORU 2) Elektrik kesintisi nedeniyle sulanamayan tarım alanı miktarı nedir? Toplam kaç köyü kapsamaktadır? Sulanamayan bu alandan kaç çiftçimiz geçimini sağlamaktadır?

SORU 3) Elazığ'da sulama yapılamaması nedeniyle ortaya çıkan ürün kaybı ve ekonomik değeri nedir?

SORU 4) Her yıl bir kâbus haline gelen elektrik kesintilerinin bir daha yaşanmaması için kalıcı ne tür önlemler almayı düşünüyorsunuz?

.CEVAP 1-2-3-4) Konu ili ilgili kaynaklara göre (Damlama- Yağmurlama) sulama yapılması halinde kuru şartlara göre ürün verimi üç katına kadar artabilmektedir

Ayrıca, Soru Önergesindeki 3.soruya ilişkin olarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünden alınan cevabi yazı aşağıda yer almaktadır;

Eyüp Bağları Pompaj Sulamasının işletme, bakım ve yönetim sorumluluğu 13.08.2004 tarihinde Eyüp bağları Sulama Birliğine devredilmiş olup, Elektrik kesintisi sebebiyle sulanamayan alan 1 700 hektar civarındadır.

Soru Önergesindeki 1-2 ve 4. sorulara ilişkin olarak Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi yazı aşağıda yer almaktadır;

Elazığ ilinde faal durumda Eyüp Bağları Sulama Birliği ile Kovancılar Sulama Birliği olmak üzere toplam 2 sulama birliği bulunmaktadır. Bunlardan, soru önergesine konu olan, 29 köyü kapsayan ve 2818 üyesi bulunan Uluova Bölgesinin sulama ihtiyacını karşılayan Eyüp Bağları Sulama Birliğinin pompaj sistemini besleyen abonelere ait 2004 yılından itibaren bugüne kadar

Ödenmemiş 12.10.2009 tarihi itibariyle gecikme faizi dahil toplam 24.241.749,23 TL borcu bulunmaktadır.

Söz konusu borçların ödenmesi yada yeniden yapılandırılması için adı geçen Birlik Başkanlığına muhtelif tarihlerde müteaddit defalar yapılan yazılı bildirimlere rağmen, Birlik Başkanlığının, elektrik borçlarının ödenmesi ya da yeniden yapılandırılması konusunda herhangi bir girişimi olmamış ve sonrasında enerjisi kesilmiştir. Akabinde Ülkemiz genelinde tarımsal sulamada kullanılan elektrik borçlarına çözüm getirilerek, özellikle birlik ve kooperatif üyesi olan çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi için 10.07.2009 tarih ve 27284 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren 5917 sayılı Yasa ile düzenleme yapılmış ve söz konusu Yasa kapsamındaki düzenlemeye ilişkin hususlar; TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün, Elazığ il Müdürlüğü sorumluluk alanı içerisinde bulunan tüm birlik ve kooperatiflere yazılı olarak iletilmiştir. Ancak, Eyüp Bağları Sulama Birliği Başkanlığının, belirtilen Yasa kapsamındaki düzenlemeden yararlanarak, borçların yeniden yapılandırılması yönünde bu güne kadar herhangi bir girişimi olmamıştır.

Ayrıca, Kovancılar Pompaj Sulamasının işletme, bakım ve yönetim sorumluluğu 31.05.1996 tarihinde Kovancılar Sulama Birliğine devredilmiştir. Sulama sahası 10 köyü kapsamaktadır ve Sulama Birliğinin 218 üyesi mevcuttur. Tesislerin devir tarihinden itibaren anapara, faiz ve gecikme cezaları dâhil toplam enerji borcu 9.090.985-TL'dir.

SORU 5) Kuzova sulama projesinin yüzde kaçını tamamlanmıştır? Bitirilmesi için gereken kaynak miktarı nedir? 2009 yılı için ne kadar kaynak ayrılmıştır? Ne zaman tamamlanarak hizmete açılacaktır?

SORU 6) Kasıtlı ve yanlış uygulamalar nedeniyle tamamlanmadığı iddia edilen bu projenin 25 yıldır hayata geçirilememesi nedeniyle oluşan ekonomik kayıp nedir?

SORU 7) Elazığ'da 2009 yılı için sulama ve diğer tarımsal altyapı yatırımları için ayrılan kaynak miktarı nedir? Bölgenin tarım potansiyeli de dikkate alındığında yeterli görülebilir mi? 2010 yılı hedefleri nedir?

CEVAP 5-6-7) Soru Önergesindeki 5-6 ve 7. sorulara ilişkin olarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünden alınan cevabi yazı aşağıda yer almaktadır;

"Kuzova Pompaj Sulaması I. Kısım İnşaatı" işi 4783 hektar sahanın sulanmasını sağlamak amacıyla 25.06.1993 tarihinde ihale edilmiş olup, 10.09.1993 tarihinde işe başlanmıştır. Projeden yararlanan 6 köyden sadece Dambüyük Köyü toplulaştırmaya rıza göstermiş, diğer (5) köy ise rıza göstermemiştir. Bu sebeple, ana kanalda ve Dambüyük Köyünün 105 hektar büyüklüğündeki arazilerinde şebeke çalışmaları yapılabilmektedir. "Kuzova Pompaj Sulaması I. Kısım İnşaatı" işinin keşfinin dolması münasebetiyle de işin tasfiye süreci başlatılmıştır.

Tasfiye sürecinde bulunan Kuzova Pompaj Sulaması I. Kısım İnşaatı" işinde; nakdi gerçekleşmesi % 96, fiziki gerçekleşmesi % 70 dir.

Diğer köyler toplulaştırma işlemlerine 2007 yılı içerisinde rıza gösterdiklerinden toplulaştırma işlemlerine yeniden başlanılmıştır. Pompaj sulamalarındaki işletme giderlerinin yüksek olması sebebiyle, Kuzova Pompaj Sulamasında su tasarrufu sağlayacak modern sulama şebekesi inşa edilmesi için kapalı sistem borulu şebeke proje ihalesi gerçekleştirilmiştir. 4783 hektar büyüklüğündeki "Kuzova Pompaj Sulaması I. Kısım inşaatından geriye kalan işler, "Kuzova Pompaj Sulaması I. Kısım İkmal" işi kapsamında 2010 yılında ihale edilerek tamamlanacaktır. Söz konusu proje Bütçe imkânları dâhilinde tefrik edilen ödeneklere göre yürütüldüğünden işte herhangi bir aksama söz konusu değildir. Projenin 2010 yılında ihale edilmesi ve yeterli ödenek temin edilmesi halinde 2012 yılında tamamlanması hedeflenmiştir.

Elazığ'da 2009 yılı için sulama ve diğer tarımsal alt yapı yatırımları için toplam 6.725.109-TL ödenek ayrılmıştır